

Doporučení k nápravě českého mediálního prostoru

Objektivní a nezávislá média jsou jedním ze základních předpokladů fungující demokracie. Jsou klíčová pro společenskou soudržnost, možnost občanů formovat si informované názory o věcech veřejných, dávají společnosti šanci čelit vlivu příliš koncentrované ekonomické a politické moci a v neposlední řadě představují protipól sociálním sítím ve smyslu ucelenosti poskytovaných informací. Český právní řád potřebuje více záruk, které budou ovlivňování či ovládnutí médií bránit a které posílí právní a institucionální rámec našeho mediálního prostoru.

K dosažení těchto cílů je nutné současnou právní úpravu mediálního trhu novelizovat, a vytvořit tak příznivé podmínky pro zachování plurality médií, pro objektivní a nezávislou práci novinářů a zajištění veřejně dostupných, profesionálně ověřovaných a kvalitních informací z nezávislých zdrojů.

Za největší současné problémy v mediální oblasti považujeme zejména:

- nedostatečné odstínění **veřejnoprávních** médií od možných politických tlaků,
- absenci nezávislé kontroly hospodaření veřejnoprávních médií,
- scházející závazná pravidla, která by znemožnila ovlivňování mediálního obsahu ze strany vlastníků médií (včetně tzv. autocenzury),
- neúčinný dohled nad mediálním trhem a zastaralou **legislativu** v této oblasti nereflektující nové typy médií,
- postupný zánik nezávislých **regionálních** médií,
- ohrožení hospodaření médií digitálními obry,
- nízkou míru profesionalizace, resp. ochoty většiny novinářů podílet se na tvorbě samoregulačních řešení a sebeorganizaci,
- velký dosah **dezinformací** účelově šířených prostřednictvím sociálních sítí a webů, které nerespektují novinářskou a vydavatelskou etiku.

Přicházíme proto se seznamem opatření, která navrhujeme přijmout za účelem napravení současných nedostatků (jde o **zkrácenou verzi**):

1) Posílit suverenitu mediálních rad a pluralitu názorů v nich zastoupených

- a) Zapojit do volby členů rad veřejnoprávních médií obě komory Parlamentu.
- b) Zpřísnit požadavky na kandidáty do mediálních rad a nominující organizace.
- c) Umožnit soudní přezkum rozhodnutí mediálních rad a rozhodnutí Parlamentu ve věcech jmenování a odvolávání členů mediálních rad.
- d) Zrušit možnost odvolat mediální radu jako celek.

2) Posílit kontrolu hospodaření veřejnoprávních médií

- a) Dát Nejvyššímu kontrolnímu úřadu pravomoc vykonávat kontrolu hospodaření veřejnoprávních médií.

3) Modernizovat regulaci audiovizuálních médií s cílem chránit pluralitu trhu

- a) Posílit odbornost členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání stanovením kvalifikačních požadavků pro volbu.
- b) Posílit nezávislost radních na politicích zrušením možnosti odvolat RRTV jako celek a rozdělením volby mezi Sněmovnu a Senát.
- c) Přeorientovat regulátora ze správního dohledu na aktéra analyzujícího pluralitu, podporujícího nezávislá média a spolupracujícího se samoregulátory.
- d) Reformovat pravidla soutěže na mediálním trhu: snížit hranice obratu pro spojování soutěžitelů a zavést závazná stanoviska ke spojování ze strany RRTV. Podmínkou k tomu je změna orientace RRTV v předchozím bodě a přístup Úřadu Rady k evidenci skutečných majitelů.
- e) Aktualizovat regulaci pro dobu internetovou skrze snížení regulatorní zátěže pro provozovatele vysílání a rozšíření působnosti RRTV i na další digitální média.

4) Zavést pravidla pro soukromá média a pro online média

- a) Zamezit střetu zájmů vlastníků soukromých médií.
- b) Posílit samoregulační mechanismy a definovat jednotné standardy na mediálním trhu tak, aby se posílila jejich důvěryhodnost.
- c) Prostředky z veřejných rozpočtů investovat transparentně, a to pouze do těch médií, která dodržují přijaté standardy pro měření trhu a transparentnost.
- d) Zajistit stanovení spravedlivých podmínek spolupráce mezi vydavateli a digitálními platformami (licence k přebírání obsahu).

5) Bránit vzniku „mediálních pouští“

- a) Obrátit pozornost politiků, expertů a občanů na problém mizející nezávislé regionální žurnalistiky.
- b) Vytvořit dlouhodobé podmínky pro zachování vydávání tištěných médií a vydavatelského obsahu online (prostřednictvím podpory nebo úlev).
- c) Ustavit fond podpory (regionální) žurnalistiky financovaný z veřejných prostředků.